

KRONIKA FARMACEUTYCZNA

Organ Oficjalny Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej Polskiej.

Czasopismo wychodzi w odstępach miesięcznych.

Prenumerata roczna zł. 6.

Numer pojedynczy 50 gr.

REDAKTOR KAZIMIERZ WICHERT.

Komitet Redakcyjny: Mag. farm. *Henryk Jakubowski, Feliks Krupica, A. Ojrzński i Czesław Natęcz.*

Redakcja czynna w poniedziałki i czwartki od 12 — 1 w poł.

Administracja czynna od godziny 11 — 1, codziennie prócz niedziel i świąt.

Warszawa, Bracka 18 m. 30.

Telefon 136-20.

Konto czekowe P. K. O. 8.491.

Ceny ogłoszeń: $\frac{1}{1}$ str. 50 zł., $\frac{1}{2}$ — 25 zł., $\frac{1}{4}$ — 13 zł., $\frac{1}{8}$ — 7 zł.

ROK XXIV.

Nr 1.

DN. 31 STYCZNIA 1925 R.

Przemysłowo-Handlowe Zakłady Chemiczne

LUDWIK SPIESS I SYN

Sp. Akc.

w Warszawie, ul. Daniłowiczowska 16

polecają wyrobiany we własnej fabryce

EPARSENO preparat 132 D-ra Pomaret

Utrwalony i jałowy roztwór Amino-Arseno-Fenolu, stosowany jako środek arsenowy przy leczeniu kily, sposobem wstrzykiwań domięśniowych.

Wskazania: Zamiast zastrzyków dożylnych w arsenoterapii.

Opakowanie: Pudełko zawiera 5 ampułek po 1 cm.³

NEO-DMEGON

Atoksyczna szczepionka lecznicza przeciwgonokokowa, utrwalona fluorkiem, stosowana przy rzeżączce i wszystkich jej powikłaniach, w postaci zastrzyków domięśniowych lub podskórnych.

Opakowanie: Pudełko zawiera 6 ampułek po 1 cm.³

SPOŁECZNE BIURO POSREDNICTWA PRACY

PRZY

ZW. ZAW. FARM. PRAC. RZ. POLSKIEJ

PRZY ZARZĄDACH ODDZIAŁÓW

WARSZAWA, Bracka 18, m. 30, KRAKÓW, Mikołajska 2 (11 pigtro), LWÓW, Mikołajska 15.
POZNAŃ, WILNO, KATOWICE, KIELCE, RADOM, LUBLIN, CZĘSTOCHOWA, GRODNO,
BIAŁYSTOK, BARANOWICZE, KALISZ i innych.

Uprasza się Szan. Czytelników, ażeby zaopatrywali się w przybory i urządzenia apteczne wyłącznie u firm, które umieszczają swe ogłoszenia w „Kronice Farmaceutycznej”.

WAŻNE DLA FARMACEUTÓW i LEKARZY! ŚWIEŻO OPUŚCIŁO PRASĘ!

Przepisy Lekarskie

PROF. DR. S. RABOW

Spis wszystkich leków ze szczególnym uwzględnieniem nowszych (wykaz ich składu właściwości chemicznych i fizykalnych sposobie działania i dawkowania z 52 ostatniego uzupełnionego niemieckiego wydania przełożyli Dr. J. Szwarcman, asyst. Szpłt. na Czystem, i Dr. K. Poncz.

WARSZAWA, Wyd. nauk. „WIEDZA”

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI T. HOESICKA.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Apteczny Dom Handlowy WŁ. OLSZEWSKI i S-ka

SP. Z OGR. ODP.

dawniej JAN HILDEBRANDT i S-ka

Warszawa, Nowogrodzka 29. Tel. 78-08 i 274-97. Konto P.K.O. 1934.

Polca: SPECYFIKI i wyroby farmaceutyczne krajowych firm.—Kosmetyki krajowe i zagraniczne.—OPATRUNKOWE i sterylizow. preparaty.—Wata hygroskopijna.—Flaszki, słoje z kork. szli.—Słoki z metal. przykr.—Szklane wyroby.—GUMOWE artykuły.—PAPIEROWE wyroby, kapsułki, torby. Druki apteczne.—Bibuł. do filtrów. i zawijania.—Oplatki różnych firm niesklejane.—TERMOMETRY gorączk., kapełkowe, zaokienne.—PUDEŁKA lubiane, blaszane, tekturowe.—Batyst Bilrota.—Alumen, cuprum i lapis w oprawie.—Podophylina.—GALANTERJA i konfekcja aptekarska.—SZPRYCKI Tarnowskiego, Zygmondi, Brawatza, Recordsa, Luera.—INHALATORY, irygatory, gąbki, kapsułki rycynowe, pasy rupturowe, Jecorol Bukowskiego.—Odciągacze pokarmowe.—Płótno gumowe, płaszczce oraz wszelkie inne artykuły w zakres aptekarstwa wchodzące.

Zamówienia wykonuje się szybko i akuralnie.

— CENY KONKURENCYJNE. —

KRONIKA FARMACEUTYCZNA

Organ Oficjalny Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej Polskiej.

Czasopismo wychodzi w odstępach miesięcznych.

Prenumerata roczna zł. 6.

Numer pojedynczy 50 gr.

REDAKTOR **KAZIMIERZ WICHERT**.

Komitet Redakcyjny: Mag. farm. *Henryk Jakubowski, Feliks Krupica, A. Ojrzyski i Czesław Natęcz.*

Redakcja czynna w poniedziałki i czwartki od 12 — 1 w poł.

Administracja czynna od godziny 11 — 1, codziennie prócz niedziel i świąt.

Warszawa, Bracka 18 m. 30.

Telefon 136-20.

Konto czekowe P. K. O. 8.491.

Ceny ogłoszeń: 1/4 str. 50 zł., 1/2 — 25 zł., 3/4 — 13 zł., 1/8 — 7 zł.

ROK XX V.

Nº 1.

DN. 31 STYCZNIA 1925 R.

TREŚĆ NUMERU: *Nasze perspektywy na rok bieżący. — Walka o płace w Austrii. — Konfederacja Pracowników Umysłowych. — Rozmaitości. — O wykrywaniu miedzi w wodzie destylowanej. — O trujących własnościach soli miedziowych. — Realizacja uchwały Zjazdu delegatów. — Poprawki do projektu rządowego ustawy aptekarskiej. — Odpis memorjolu. — Głosy czytelników. — Władze Związku. — Nowa praca w zakresie toksykologii roślinnej. — Z prasy zawodowej. — uch. związkow.*

Biblioteka Jagiellońska

1002158020

Nasze perspektywy na rok bieżący.

Mimo ciężki i częściowo przegrany strajk w Warszawie wykazaliśmy dość dużo energii w organizowaniu naszego zawodu. Liczebny stan naszego związku znacznie się powiększył. Oddziały nasze na prowincji potrafiły wywalczyć umowę zbiorową i uzyskały częściowe podwyżki płac.

Odbiliśmy w roku ubiegłym szereg zjazdów: 8-y doroczny w sprawach organizacyjnych, 9-10 — nadzwyczajne w sprawie ustawy aptekarskiej oraz pierwszy zjazd pracowników aptek Kas Chorych. Uchwały zjazdowe, znane kolegom z naszego pisma, nacechowane były głęboką troską o dobro zawodu i przyjęte zostały zycieliwie przez bezstronną opinię publiczną. Brałszy udział w konferencji związków Kas Chorych w Krakowie, gdzie przedstawiciele nasi zgłosili rezolucję w sprawie aptek społecznych oraz domagali się sanacji stosunków w wydziałach aptecznych Kas Chorych. Stanowisko to znalazło zrozumienie i żywy odzew wśród zgromadzonych na konferencji przedstawicieli klasy pracującej.

W roku ubiegłym w Trybunale Administracyjnym zapadł rozstrzygający wyrok w sprawie zakładania aptek Kas Chorych w Małopolsce. Wyrok ten stanowi ważny prejudykat i rozwiewa raz na zawsze nadzieje partykularne właścicieli aptek, którzy opierają

się na błędnym prawie mniemaniu, iż nowa ustawa zasadnicza, wydana dla całego Państwa, nie anuluje starej, wydanej przez rząd zaborczy, chcieli osiągnąć argument prawny do walki z aptekami Kas Chorych wogóle.

Obecnie przed Zarządem Głównym naszego Związku stoi poważne zadanie: realizacja uchwał zjazdowych. I nie tylko uchwał zjazdowych. Pałacą kwestją dnia jest sprawa pomocników aptekarskich. Sprawa ta, znajdująca się obecnie na dobrej drodze, miejmy nadzieję, zostanie wreszcie załatwiona ku pożytkowi wszystkich. Dobro nauki i zawodu nie stoi przecież w sprzeczności z interesem pomocników aptekarskich, tych ludzi wykończonych przez jedno nierozważne pociągnięcie pióra.

Z ważniejszych kwestyj do załatwienia jest przeprowadzenie naszych poprawek do ustawy aptekarskiej. W projekcie ustawy aptekarskiej interesuje nas koncesja, sprawa aptek społecznych oraz udział w Izbach Aptekarskich. Jakkolwiek będzie rozstrzygnięta sprawa koncesji, która łączy się ze sprawą aptek społecznych (patrz nasze poprawki do projektu ustawy) należy stwierdzić, iż projekt rządowy, jednego ministerstwa nie został uzgodniony z drugim ministerstwem. Wydziałki Kas Chorych w projekcie rządowym

ustawy aptekarskiej zostały potraktowane po macoszemu, a ubezpieczeni wydani na łup prywatnej kieszeni. Interes całego narodu został tutaj podporządkowany grupie monopolistów. Udział zaś ogółu farmaceutów w Izbach Aptekarskich jest bardzo niski i wymaga szerszego uwzględnienia.

Institucje Kas Chorych, mimo te i owe niedomagania, stały się już integralną częścią życia klasy pracującej i usunąć ich z horyzontu, jak to niektórzy pragną, się nie uda.

Apteki w gospodarce kasowej odgrywają poważną rolę. Domagać się więc musimy wyodrębnienia wydziałów aptecznych w Kasach Chorych z pod niepróżnej opieki lekarzy, którzy jako niefachowcy nie mogą zabierać głosu w sprawach organizacji aptek. Rozwój aptek społecznych to hasło dnia — to przyszłość farmacji, gdyż tylko apteki społeczne mają możliwość zastosować ostatnie zdobycze nauki na polu farmaceutycznym.

Do zadań zawodowych należy jeszcze walka z siłami niefachowemi w aptekach prywatnych, domaganie się stworzenia odrębnych wydziałów farmaceutycznych na uniwersytetach oraz stały rozwój związku, grupującego wokół siebie całą młodą Farmację Polską. Zarząd Główny dążyć będzie do przeprowadzenia powyższego, ale zwraca się do kolegów o poparcie, bo tylko solidarna nasza postawa może dopomóc w przeprowadzeniu tych postulatów.

W sprawach ogólnozawodowych pragniemy współdziałać z Polskiem Powszechnem Towarzystwem Farmaceutycznym, które, jako grupujące starszych kolegów może niejednokrotnie służyć doświadczoną pomocą lub cenną wskazówką. Z P. P. T. F. różnimy się na polu ekonomicznym, gdyż jako pracownicy najemni, musimy bronić swej egzystencji, a P. P. T. F. niestety, zbyt często uwzględnia punkt widzenia właścicieli prywatnych aptek.

Jak widać są to sprawy dużej wagi i wymagające wielkiego skupienia energii całego Związku, aby móc je przeprowadzić. Postulaty te są nie tylko postulatami naszego Związku, są one postulatami każdego uczciwego farmaceuty, który dobro zawodu i nauki ma na celu, pragnąc szczerze szerokiego rozwoju farmacji w naszej Rzeczypospolitej. Bo przecież o rozwoju tym marzyć nawet nie będzie można, jeśli nie będzie przychylnie i definitywnie załatwiona sprawa pomocników aptekarskich, jeśli ustawa aptekarska będzie warowała prawa i głos tylko właścicielom aptek, jeśli wydziały apteczne w Kasach Chorych będą uzależnione od lekarzy.

Walcząc o swoje postulaty pamiętać jednak musimy, iż jesteśmy członkami jednej wielkiej rodziny pracowników umysłowych, gdyż bardzo wielka liczba

norm ustawodawstwa ochronnego oraz ubezpieczeń społecznych nas również obejmuje. Pochłonięci dotychczas swemi bóleczkami nie bardzo na to zwracaliśmy uwagę i wiele spraw pomijałmy, że choćby wspomnę tylko o sprawie ustawy na wypadek bezrobocia, w której granica minimalnego zatrudnienia osób w zakładach, obejmowanych ustawą tak bardzo nas dotyczyła. Musimy więc odciąć brzoń udział w najbliższym nam wstąpieniu pracy społecznej, abyśmy byli znani społeczeństwu nie tylko z „Pigularza”, „Domu otwartego”, lub choroby w domu, kiedy trzeba popieścić do apteki, ale, żeby społeczeństwo znało nas z codziennego życia, widząc, jak bierzemy udział we wszystkich jego bólach i radościach.

Związek nasz musi również zabrać głos w sprawie rozwoju krajowego przemysłu chemiczno-farmaceutycznego. Ma to ogromne znaczenie dla naszego społeczeństwa. Uniezależni nas od rynków zagranicznych oraz może być podstawą dla potrzeb państwowych. Kolegom naszym zaś otworzy się nowe pole pracy zarobkowej i naukowej.

Studia nad bronią chemiczną i popularyzacja obrony przeciwgazowej winny być także naszą stałą troską. Dobro Rzeczypospolitej, na ołtarzu której złożyliśmy tyle ofiar, winno być nadal przedmiotem stałej troski wszystkich związkowców.

Związek zawodowy jest wyrazicielem naszych potrzeb i przodownikiem w poczynaniach. Związek stara się nie tylko o poprawę bytu i zabezpieczenie na starość. Związek zawodowy to — placówka moralna. On musi wnieść swoją ideologię do najdalszych naszych komórek organizacyjnych na prowincji, do najdrobniejszych warsztatów naszego zawodu.

Walczyć więc musi z demoralizacją zawodową w aptekach. Pomnąc, iż „najwyższym naszym obowiązkiem jest zdrowie obywateli Rzeczypospolitej”, pracować należy, mając na względzie dobro ludności, a nie kieszeń prywatną. Słyszeliśmy dużo frazesów o „postępie i dobru Farmacji” od ludzi, którzy jednocześnie własne zubożenie mieli na celu rozumiejąc to hasło w ten sposób: „im więcej będzie bogatych aptekarzy, tem więcej zyskuje na tem Farmacja Polska”. My zaś rozwój Farmacji Polskiej na innej widzimy drodze. Bo przedsiębiorca handlowy aptekarski nie był jeszcze nigdy pionierem nauki. Nauka rozwijać się może tylko wtedy, o ile natchnie swych twórców, potężną myślą słuszenia całemu społeczeństwu, a nie jednostkom. I dlatego też jesteśmy zwolennikami jaknajszerszej rozbudowy aptek społecznych, aby najbiedniejszym warstwom ludności można było udostępnić prawdziwe leczenie.

Takim jest, takim chce być i do tego dąży nasz Związek. W szeregach naszych nie może braknąć żąd-

nego farmaceuty, który zarazem czuje się obywatelem Rzeczypospolitej. Siłna gromada kolegów, wspierających nas doda na n ufnosci, iż ideały nasze niedługo zatriumfują, jako zrealizowane podstawy życia farmaceutycznego w Polsce.

Do Was więc koledzy, reprezentujący w Farmacji wszystko, co wrażliwym jest na dobro społeczne, zwracamy się o poparcie naszych zamiarów.

Cz. Nałęcz.

Właściciele aptek muszą zrozumieć, że aptekarstwo nie jest zamknięte w sobie, że nie istnieją oni tylko sami dla siebie, że wszyscy: co żyje, co naród, kultura, postęp stworzyły ma być bez żadnej wzajemności oddane na usługi czynników wyższego rządu: aptekarstwo jest tylko jednym z ważnych czynników zdrowia narodu i jako takie musi być otoczone troską, opieką państwa i narodu, ale też i granice jego działalności muszą być określone w ten sposób, że tam, gdzie interes właścicieli aptek mija się z interesem całego społeczeństwa, winien on ustąpić na rzecz ogółu.

Walka o płace w Austrii.

Stanowisko farmaceuty pracownika w Austrii jest w stosunku do właścicieli apteki prawnie uregulowane, tak iż pracobiorca otrzymuje płacę za pośrednictwem „Kasy płac”, do której pracodawca jest obowiązany wpłacać ustanowioną przez ministerstwo stawkę.

W ubiegłym miesiącu była aktualną na terenie Austrii regulacja płac. Właściciele zadali od ministra rekompensaty w formie podwyżki taksy, władza jednak zajęła wobec tego żądania stanowisko wręcz odmowne, uznając zarazem słuszność żądań pracowników.

Sprawa stanęła na martwym punkcie, a pracownicy nie mogąc doczekać się zrealizowania swych słusznych żądań zagrozili bezrobociem.

Wobec takiego stanu rzeczy ministerstwo zajęło decydującą postawę i mając na uwadze dobro ogółu zagroziło właścicielom aptek, że w razie dopuszczenia do strejku wyda zezwolenie stworzenia w drogerjach przez pracowników miejsc ekspedycji lekarstw, jakoteż zagroziło ustanowieniem przymusowych pracowników na koszt właścicieli w aptekach, któreby zostały w powodu strejku częściowo lub całkowicie zamknięte. Pod wpływem tak zdecydowanego stanowiska władz właściciele zgodzili się na podwyżkę płac bez podwyższenia taksy.

Na jednej z ostatnich konferencji minister zarządził właścicielom kłóstwo, ponieważ początkowo twierdzili, że nie są w stanie pokryć podwyższonych kosztów, a w końcu zgodzili się na podwyżkę.

Właściciele chcąc więc honorowo wyjść z tej sprawy przedłożyli na ostatecznej konferencji protokół następującej treści:

„Właściciele aptek mając na uwadze dobro ogółu, któreby było narażone w czasie strejku, jakoteż biorąc pod uwagę krytyczne położenie gospodarstwa kraju i zasadniczą politykę rządu nie powiększania kosztów utrzymania zgadzają się na „poniesienie ofiary” na czas krytycznego położenia gospodarczego i spodziewają się, że ministerstwo poprze ich postulaty w ograniczeniu drogerji”.

Minister nie zgodził się na tę treść protokołu i zażądał oświadczenia, że właściciele zgadzają się na podwyżkę płac, nie roszcząc sobie pretensji do podwyższenia taksy z tego tytułu.

Zdecydowane stanowisko ministerstwa starali się właściciele złamać proponując pracownikom kolektywną umowę, mocą której wypłacać podwyżkę bezpośrednio z pominięciem „Kasy płac” na co jednak pracownicy się nie zgodzili. Właściciele chcąc wyzerować wszystkie stojące im do dyspozycji środki nawiązali kontakt z klubami parlamentarnymi i po konferencji z nimi doszli do przekonania, że propozycje ministerstwa przyjąć muszą, co też 16 grudnia ub. r. uczynili.

Tak więc władze nasze mają żywy przykład, że istnieją środki do zmuszenia pracodawców, aby odpowiednio respektowali potrzeby pracowników.

Mr. I.

Konfederacja Pracowników Umysłowych.

Wywiad z prof. Henrykiem Rygiere, sekretarzem generalnym Polskiej Konfederacji Pracowników Umysłowych.

Ruch inteligencji pracującej, który w ostatnich miesiącach szczególnie żywo się ujawnił, poczyna nabierać coraz wyraźniejszy i bardziej zdecydowany charakter ruchu społecznego z jego następstwami, które mogą dzisiejszą strukturę polityczno-społeczną „zasadniczo” przeobrazić. Wyteżona działalność organizacyjna, rozgrywająca się na terenie poszczególnych związków zawodowych, bądź to na terenie, przygotowywanym przez poszczególne ugrupowania inteligencji pracującej, poczyna rodzić owoce, gdyż świadomość społecznego skonsolidowania się pracowników umysłowych staje się kamieniem węgielnym przyszłej pracy organizacyjnej inteligencji.

O ile ten wysiłek, zmierzający w kierunku wzmocnienia społecznego inteligencji, jest bardziej pożyteczny lub bliżej odpowiada pracownikowi umysłowemu — nie nam sądzić w tej chwili.

Oto mamy teraz do zanotowania fakt pierwszorzędnej wartości, który staje się bardziej jaskrawy na tle ogólnego ruchu pracowniczego, który wcześniej się ujawnił, a może tylko w innej formie, lecz z analogicznymi hasłami wyszedł na forum społeczne. Dnia 23 listopada ub. roku zawiązała się w Warszawie Konfederacja Pracowników Umysłowych, która w szybkim tempie rozwinęła działalność i już w pierwszych dniach

stycznia b. r. reprezentowała inteligencję polską na kongresie międzynarodowym w Paryżu.

Celem zacerzenia bliższych szczegółów o Konfederacji Pracowników Umysł. ze źródła miarodajnego, zwróciliśmy się do prof. Henryka Rygiera, sekretarza generalnego tej Konfederacji, z szeregiem pytań, na które zechciał nam uprzjemnie p. Rygier w miarę możliwości wyzerpująco odpowiedzieć. Oto przebieg naszej rozmowy:

— Czy byłby pan profesor uprzejmie udzielić nam pewnych szczegółów o ostatnim zjeździe inteligencji w Paryżu?

— Zjazd nosił nazwę III-go Międzynarodowego Kongresu Pracowników Umysłowych, a odbył się w dniach 3, 4 i 5 stycznia. Było to walne zgromadzenie Międzynarodowej Konfederacji Pracowników Umysłowych, składające się z delegatów poszczególnych organizacji narodowych. Do Międzynar. Konf. Prac. Umysł. należy obecnie 12 konfederacji narodowych, a mianowicie: angielska, austriacka, belgijska, bułgarska, czecho-słowacka, francuska (która jest najstarszą konfederacją), fińlandzka, grecka, jugosłowiańska, rumuńska, szwajcarska i polska, przyjęta na III-im Kongresie.

Obecni byli prócz wymienionych delegatów reprezentanci Hiszpanji, Portugalji i Luksemburga. W skład delegacji polskiej wchodził: dr. Kazimierz Dłuski, prezes Polskiej Konfederacji, prof. Un. Warsz. Gustaw Przychocki, inż. Stanisław Rybicki ze Lwowa i prof. Henryk Rygier, jako sekretarz generalny Konfederacji. To byli członkowie z prawem głosu decydującego. Oprócz wymienionych, jako delegacji-ekspertcy byli zaproszeni: prof. Marceli Handelsman, prof. Tadeusz Wałek, prof. Oskar Halecki, delegat Polski do Rady Ligi Narodów, Czesław Madey, prezes Zrzeszenia Urzędników Banku Polskiego, Franciszek Zarębski, sekretarz generalny Zrzeszenia Urzędników Wzajemnych Ubezpieczeń, oraz z Paryża: radca ambasady polskiej Franciszek Dolezal, dr. Edward Wroniecki, prezes Zw. Dziennikarzy Pol. w Paryżu, p. Kleczkowski i prof. Z. L. Zaleski. Z wielkim talentem, przewodniczył delegacji w zastępstwie chorego dra Dłuskiego prof. Przychocki. Przyjdium honorowe stanowią p. Maria Curie-Skłodowska i Władysław Mickiewicz, którzy następnie zostali wybrani, jako jedyni prezesi honorowi całego Kongresu. Dzięki temu oraz dzięki swej wybitnej działalności delegacja polska szczególnie dobrze zapisała się w pamięci biorących udział w Kongresie i darzona była stałe niesłabnącą uwagą. Przyjęcie polskiej Konfederacji do międzynarodowej odbyło się jednogłośnie i było potraktowane z wielkiem entuzjazmem.

— A jaki był przebieg Kongresu?

— Przewodniczył Kongresowi prof. Bajnoff z Sofji, który także zajął posiedzenie. Sprawozdanie z prac za ub. rok podał sekretarz generalny Międz. Konf. Pracown. Umysł., adw. Louis Gallié. Przyjęto następnie Konfederację polską do międzynarodowej, poczem się ukonstytuował Kongres. W dalszym ciągu nastąpiły sprawozdania poszczególnych Konfederacji narodowych. Notabene co do liczebności reprezentowanych członków Konfederacja Polska zajmuje 4 miejsca. W imieniu delegacji polskiej zabierali głos: p.

Władysław Mickiewicz, który mówił o roli inteligencji w Polsce i o wspólnocie kulturalnej Polski z Zachodem, prof. Przychocki przedstawił w zarysie rozwój kultury polskiej, podał historyczne dowody wysokiego poziomu kultury polskiej w różnych wiekach i jej łączności z Zachodem, zobrazował stan obecny naszego państwa i zaznaczył, że Polska wyciąga bratnią dłoń do wszystkich narodów kulturalnych, wreszcie ja zdawałem sprawozdanie z działalności Konfederacji i wskazałem, że ogniskują się w niej 72 związki, liczące około 150.000 członków. Obecnie mogą dodać, że liczba ta jest o wiele pokąźniejsza, gdyż już po powrocie delegacji z Paryża przystąpiło do Konfederacji kilka nowych związków inteligencji pracującej.

Przedmiotem obrad Kongresu były następujące sprawy: sprawa ochrony własności literackiej i wynalazczej, przyczem powzięto szereg uchwał celem przeprowadzenia ich na terenie międzynarodowym i w poszczególnych państwach. Najważniejszym punktem tej uchwały jest zabezpieczenie dla spadkobierców autorów i wynalazców prawa własności na przeciąg 50 lat (dotychczas przysługiwało przeciętnie 30 lat) ewentualnie i dłużej aż do śmierci bezpośrednich spadkobierców.

Następnie debatowano nad wymianą profesorów i studentów pomiędzy poszczególnymi państwami (wymiana intelektualna). Uchwalono przeprowadzić międzynarodową ankietę w sprawie stanowiska społecznego i sytuacji materialnej urzędników, która ma na celu dostarczyć materiału faktycznego w celu opracowania odpowiedniego prawodawstwa socjalnego. Omawiano także kwestję umów zbiorowych pracowników umysłowych.

Najwięcej czasu w dyskusji poświęcono stosunkowi do Międzynarodowego Biura Pracy przy Lidze Narodów, w którym dotychczas są reprezentowani przedstawiciele państw, przedsiębiorcy i pracownicy fizyczny; pracownik umysłowy niema w M. B. P. głosu. Na Kongresie był obecny delegat M. B. P., który dawał szereg wyjaśnień, a także w imieniu dyrektora M. B. P. p. Thomas zapewniał o jaknajwyższym stosunku jego do spraw inteligencji. Zaznaczył, że inteligencja pracująca wówczas z łatwością dopuszczoną zostanie do oficjalnego udziału w Międzynarodowym Biurze Pracy, jeśli utworzy potężną międzynarodową organizację, a ta obejmie większość pracowników umysłowych wszystkich państw. Sprawie tej dalego poświęcono tak wiele czasu, że Międzynarodowe Biuro pracy jest kuźnicą prawodawstwa socjalnego dla wszystkich państw świata.

Na wniosek delegacji polskiej postanowiono: 1-o Rozwinąć szeroką akcją w kierunku rozszerzenia idei konfederacyjnej na te narody, które dotychczas konfederacji nie posiadają lub posiadają ich po kilka. Muszę dodać, że do Międz. Konfederacji są przyjmowane konfederacje narodowe tych państw, które posiadają tylko jedną konfederację pracowników umysłowych; Włochy np. mają 3, Hiszpania 2 konfederacje i dlatego nie mogły być przyjęte do Międzynarodowej Konfederacji; 2-o na wniosek delegacji polskiej uchwalono: Międz. Konf. Prac. Umysł. zwróci się do rządów wszystkich państw za pośrednictwem konfederacji narodowych, o ile istnieją, lub bezpośrednio

do rządów, gdzie konfederacji niema, z projektem zmiany statutu, w tym kierunku, aby pracownicy umysłowi otrzymali prawo delegowania swych oficjalnych przedstawicieli. Dotychczas zapraszany był przez Ligę Narodów i M. B. P. w charakterze doradczym do odpowiednich komisji p. Gallie, sekretarz generalny Międz. Konf. Pracown. Umysł.

W końcu załatwiono sprawy wewnętrzne organizacji.

Władze Międz. Konf. Prac. Um. konstytuują się w miesiąc po Kongresie z delegatów, wyznaczonych w tym celu przez poszczególne konfederacje. Następnym Kongres odbędzie się w kwietniu 1926 roku w Brukseli.

Bez przesady mogą zakomunikować me osobiste wrażenia, że delegacja polska dzięki wewnętrznemu zgraniu się i dzięki należytemu przygotowaniu i umotywowaniu swych wniosków była jedną z najpomyślniejszych delegacji, co zresztą z całą szczerością i bezstronnością stwierdził również p. Gallie.

Szereg oficjalnych przyjęć i bankietów, jak u Prezydenta Rzeczypospolitej, Ministra Oświaty, w Ambasadzie polskiej zakończyła Kongres.

— Jakie sobie zadania stawia polska Konfederacja Pracowników Umysłowych?

— Zadania nasze idą w dwóch kierunkach: w kierunku obrony kultury polskiej i w kierunku obrony stanowiska społecznego i bytu materialnego pracowników umysłowych. Realizować nasze zamierzenia zaczynamy przez wytworzenie jednolitego frontu całej inteligencji polskiej. Po uskutecznieniu tego inteligencja pracująca, jako potężna organizacja, znacznie dominujący wpływ wywierać na bieg ustawodawstwa socjalnego i na poprawę bytu materialnego pracownika umysłowego. Już obecnie przygotowuje się szereg w tym kierunku wniosków.

— A więc pierwszym etapem jest wytworzenie jednolitego frontu? A jaki jest stosunek Konfederacji do innych central pracowniczych, więc do Zrzeszenia Pol. Pracowniczych Zw. Zawodowych i do Zw. Pracowniczych Organizacji Zawodowych?

— Rozpoczęliśmy starania, aby się połączyć, i mamy nadzieję, że uda nam się to szczęśliwie przeprowadzić, gdyż leży to we wzajemnym naszym interesie.

P. prof. Rygiel zaznaczył nam jeszcze, że wkrótce pod obrady wejdzie szereg donioślejszych projektów, które program pracy Konfederacji uzupełnią i znaczenie tego ruchu społecznego wśród inteligencji pracującej w sposób dobitny oświetlą. Oto z czym wchodzi Konfederacja Pracowników Umysłowych, zainicjowana przez Zw. Inteligencji Pracującej w Warszawie, Krakowie i Lwowie, do organizacyjnego życia pracowniczego, które inteligencję polską ma podnieść do godności, należącej jej się i z prawa, i z racji swego znaczenia kulturalnego, i ze względu na rolę, którą odgrywa w społeczeństwie, państwie i w całym świecie kulturalnym.

Z. W.

(Red.) Omówienie powyższego z naszego punktu widzenia umieścimy w następnym numerze.

Związek Pracowniczych Organizacji Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej w porozumieniu ze Zrzeszeniem Polskich Pracowniczych Związków Zawodowych i Komisją Porozumiewawczą Związków Zawodowych Urzędników Państwowych wysłał w dniu 3 stycznia do Paryża na Kongres Międzynarodowy Konfederacji Pracowników Umysłowych telegram treści następującej:

„Zcentralizowane Związki Zawodowe Pracowników Umysłowych Państwowych i Prywatnych w Polsce, obejmujące nauczycieli szkół średnich, asystentów szkół wyższych, pracowników pocztowych, kolejowych, handlowych, przemysłowych, biurowych, bankowych, ubezpieczeniowych, farmaceutycznych, administracji komunalnej i pokrewnych, przesyłają Międzynarodowemu Kongresowi Pracowników Umysłowych w Paryżu serdeczne pozdrowienia i życzenia pomyślnych obrad dla dobra świata pracującego pod wezwaniem twórczego hasła, że — najwyższą dostojnością w społeczeństwie, jest praca”.

Prof. TUGENDHOLD.

Rozmaitości.

Kartki z życia Bunsena.

Jedną z najważniejszych zdobyczy w dziedzinie chemii było odkrycie przez Roberta Bunsena kakodylu (z Gr. kakós = źle + ózo = pachnąć), odkrycie to dowiodło, że arsen może być składnikiem związków organicznych (arsenodwumetyl, związek odpowiadający hipotetycznej hydrazynie, czyli arsenodorowi As₂H₄, w której wszystkie atomy wodoru są zastąpione przez grupy metylowe As (CH₃)); przy tej pracy wskutek eksplozji prawie że całkowicie zaniewiedział na jedno oko.

Badania nad tym związkiem datują się od czasu gdy Bunsen był nauczycielem „wyższej szkoły przemysłowej” w Kassel. Pomieszczenie, które tam Bunsen miał do swej dyspozycji, było nieodpowiednie i nie było w niem wentylacji. Bunsen niejednokrotnie upominał się o to u właściwych władz, zawsze jednak otrzymywał jedną i tą samą stereotypową odpowiedź „brak funduszy”.

Ówczesny minister spraw wewnętrznych, odwiedził czasem to laboratorium i pewnego dnia, gdy Bunsen dowiedział się, że minister go odwiedzi, położył w pracowni rurę z kakodylem i polecił pozamykać drzwi i okna. Gdy minister przyszedł, to Bunsen ponowił znów ustnie swą prośbę o przeprowadzenie wentylacji i powiedział: „niechaj wasza ekscelencja sama się przekona” i przeprowadził go do swego laboratorium. Gdy tylko minister wsunął swój nos, to momentalnie wyszedł. Następnego dnia zjawiał się u Bunsena budowniczy i spełnił jego żądanie.

Bunsen, każdy przyrząd bądź pomocniczy sprzędek, nawet b. prosty, nazywał „maszyną”. Pewnego razu Bunsen chciał zademonstrować Helmholtzowi pewien eksperyment. W tym celu musiał zapalić płomień, zwrócił się do jednego ze swych asystentów i wskazując na pudełko z zapalnikami, poprosił, aby mu podano tę „maszynę”. Helmholtz, znany ze swej uprzejmości, nie mógł się powstrzymać, aby nie zauważyć: „jednakże szanowny pan posiada bardzo proste maszyny”.

Ostatni Kurfirst Hesski, Fryderyk Wilhelm I (1847—1856) poddanych swych, a przeważnie urzędników maltretował i niejednokrotnie doprowadzał do rozpaczy, sprawiało to mu zaś nadzwyczajną przyjemność.

Robert Bunsen, będąc od 1838 do 1851 profesorem w Marburgu starał się bezowocnie o urlop dla celów naukowych, aby zwiedzić Islandję, wówczas wuj jego przyboczny lekarz Kurfirsta, powiedział mianowicie, że rodzina Bunsena jest mu wdzięczna z powodu odmowy urlopu, gdyż Bunsen nie przetrzyma tak dalekiej podróży.

Ta pozorna uciecha krewnych trwała niedługo, wkrótce Bunsen otrzymał żądany urlop, rezultatem czego była znakomita jego praca o gejerach.

O wykrywaniu miedzi w wodzie destylowanej.

Na początku ubiegłego roku Imbret i Pilgrain wskazali nową metodę wykrywania miedzi, opartą na pewnym zmodyfikowaniu znanej reakcji Schoenbeina, którą posilkujemy się przy wykrywaniu kwasu cyanowodorowego. Odczyn d'Imbret'a i Pilgrain'a polega na zabarwieniu niebieskimi, jakie przybiera świeżo przygotowana nalewka żywicy gwajakowej pod działaniem soli miedziowych w obecności cjanu potasu.

Sole miedziowe zabarwiają również na niebiesko świeżo przygotowaną nalewka żywicy gwajakowej w obecności wody utlenionej. Odczyn ten z uwagi na znaczną swą czułość nadaje się bardzo do wykrywania drobnych ilości miedzi w wodzie destylowanej, względnie w wodach mineralnych. Panowie Imbret i Pilgrain wskazali również warunki, przy zachowaniu których, można osiągnąć maksymalną czułość odczynu.

O trujących własnościach soli miedziowych.

Sole miedziowe, przyjmowane w małych ilościach uważane były dotąd za nieszkodliwe. Ścisłejsze jednak badania wykazały, że w niektórych razach mogą one powodować groźne następstwa. Ich toksyczność zależna jest od dwu przyczyn: od własności chemicznych spożywanych pokarmów i od stopnia w jakim dany organizm jest zdolny te pokarmy przyswajać.

Łudzki organizm, odpowiednio odżywiany przyjmuje wystarczającą ilość odpowiednich pokarmów (jeryzyny, owoce i t. d.), których własności rezerwują-

ce mogą nieszkodliwie trujące własności soli miedziowych i im przeciwdziałać.

W razie jednak, gdy przyswajanie pokarmów odbywa się powoli, mniej sprawnie i mniej prawidłowo, organizm ludzki podlega z łatwością zatruciu, dzięki bezpośredniemu już wchłanianiu miedzi.

(„Journ. de Phar. et de Ch.”).

Realizacja uchwały Zjazdu delegatów

z dnia 2 listopada 1924 r. w sprawie współdziałania Związku P. O. Z. ze Zrzeszeniem i Radą Generalną.

Posiedzenie w dn. 7.I. 1925 r. Kolega Dabulewicz zdaje sprawozdanie z dotychczasowych prac sekretariatu w sprawie nawiązania stosunków z wszystkimi organizacjami prowincjonalnymi, względnie w sprawie zorganizowania w większych ośrodkach ruchu zawodowego Okręgowych Komisji Zawodowych.

Sytuacja ogólna w obecnej chwili tak się przedstawia, że na terenie większych ośrodków ruchu zawodowego współdziałają ze sobą związki należące do wszystkich trzech central. Współpraca jest zgodna i daje owoce rezultaty. Nieporozumienie istnieje tylko wśród działaczy związkowych stojących na czele central sytuacja taka trwać dłużej nie może, ukazują się głosy w poszczególnych pismach zawodowych potęplające stanowisko takie jak np. artykuł wstępny w ostatnim numerze Kroniki Farmaceutycznej. Komisja Centralna Z. P. O. Z. w chwili tej musi wystąpić z inicjatywą zwołania wspólnej konferencji trzech central, gdyż w przeciwnym razie władze centralne pójdą w ogonie organizacji prowincjonalnych i będą musiały zmienić swoje stanowisko pod naciskiem prowincji.

Nad sprawozdaniem z sytuacji wywiązuje się dość ożywna dyskusja.

Kol. Przedpełski wypowiada się za zwołaniem Zjazdu Ogólnokrajowego specjalnie w sprawach organizacyjnych, na którym mogłaby być omówiona sprawa współdziałania central ewentualnie sprawa ich połączenia.

Kolega Raabe komunikuje uchwałę, zapadłą na ostatnio odbytym Zjeździe Związku Nauczycielstwa Polskich Szkół średnich wywołując Komisję Centralną do połączenia się ze Zrzeszeniem.

W rezultacie dyskusji powzięto następującą uchwałę: po otrzymaniu odpowiedzi od Rady Generalnej i po przeprowadzeniu wstępnych narad pomiędzy prezesem naszej organizacji a prezesem Zrzeszenia zebrani uznają za konieczne zwołanie w najbliższym czasie wspólnej konferencji przedstawicieli trzech central celem porozumienia się co do współdziałania ewentualnie połączenia organizacji, a to ze względu na nastrojów mas pracowniczych, grupowanych w związkach zawodowych i z uwagi na groźną sytuację świata pracującego, atakowanego zawzięcie przez organizację pracodawców, jak również ze względu na konieczność ujawnienia solidarnie i zgodnej postawy w okresie wywalczania na terenie sejmów ustawodawstwa ochronnego.

POPRAWKI

Artykuły projektu rządowego ustawy aptekarskiej.

do projektu rządowego ustawy aptekarskiej, przyjęte przez Zjazd Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi w dn. 7 i 8 grudnia 1924 r.

Proponowane poprawki

I. Podział i przeznaczenie aptek.

Art. 1.

Art. 1. Apteki dzielą się na:
a) apteki społeczne,
b) apteki prywatne.

Art. 2.

Art. 2. Apteki społeczne i prywatne są przeznaczone do użytku publicznego i w tym celu uprawnione są do wyrobu i sprzedaży:
a) środków leczniczych,
b) środków zapobiegających chorobom,
c) środków opatrunkowych i
d) leczniczych wód mineralnych.

Ponadto apteki upoważnione są do wyrobu i sprzedaży środków kosmetycznych oraz do sprzedaży wszelkich przedmiotów, przeznaczonych do leczenia i pielęgnowania chorych, jak również do wykonywania badań chemicznych i mikroskopowych w zakresie higieny i lecznictwa.

Handel hurtowy apteki mogą prowadzić tylko wytwarzanemi przez siebie artykułami.

Art. 3.

Art. 3. Skreślić całkowicie,

Art. 4, 5.

Art. 4, 5. w brzmieniu projektu rządowego.

II.

O obowiązkach aptek publicznych.

Art. 6.

O obowiązkach aptek.

Art. 6. Apteki pozostają pod ścisłym nadzorem i kontrolą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i jego organów oraz Izb Aptekarskich. Przepisy o wykonywaniu tego nadzoru i kontroli zostaną określone w drodze rozporządzenia, po wysłuchaniu opinii Izby Aptekarskich.

Art. 7.

Art. 7. Skreślić słowo „publiczne” w pierwszym wierszu. Punkty 1, 2, 3, 4, 5 i 5 w brzmieniu projektu rządowego. Punkt 7. wszelkie środki, których utrzymywanie jest nakazane, sprzedawać na każde żądanie w ciągu całej doby. W osiedlach, gdzie jest więcej niż jedna apteka, właściwa władza może zwolnić połowę aptek od obowiązku sprzedaży środków w czasie nocnym t. j. od godziny 22 do godziny 8-ej. Punkt 8. przyjmowanie, przyrządzanie i wydawanie leków poruczyć wyłącznie wykwalifikowanym farmaceutom. Punkt 9, 10 i 11. w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w końcowym ustępie.

Art. 8.

Art. 8. W brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w pierwszym wierszu.

Art. 9.

Art. 9. W brzmieniu rządowym ze skreśleniem słowa „publicznej” w drugim wierszu.

Art. 10.

Art. 10. W drodze osobnych rozporządzeń odpowiednich władz łącznie z Izbą Aptekarską określone zostaną przepisy.
a) o wewnętrznym urządzeniu aptek,
b) o sposobie prowadzenia aptek,
c) o sposobie przyrządzania, przechowywania i badania dobroci środków i materiałów w aptekach,
d) o wyrobie w aptekach specyfików farmaceutycznych,
e) o wyrobie i przechowywaniu w aptekach truciźni i środków silnie działających.

III.

O uprawnieniach, koniecznych do otworzenia i prowadzenia apteki publicznej.

Art. 11.

Art. 12.

Art. 13.

IV.

O koncesjach na apteki publiczne i sposobie ich udzielania.

Art. 14.

Art. 15.

Art. 16.

Art. 17.

Art. 18.

Art. 19.

III.

O uprawnieniach do otworzenia i prowadzenia apteki.

Art. 11. Na otworzenie nowej apteki i prowadzenie jej w zakresie ustalonym przepisami artykułu 2 go są uprawnione:

- a) Wszelkie osoby fizyczne i prawne, posiadające szpital lub przychodnię, jeżeli środki i przyrządy z apteki mają być wydawane bezpłatnie, a chorzy również bezpłatnie przez właściciela tego szpitala lub przychodni są leczeni,
- b) samorządy miejskie i powiatowe,
- c) Kasy Chorych, działające na podstawie ustaw obowiązujących oraz związki tych Kas,
- d) instytucje państwowe.

Otwieranie aptek przez wyżej wymienione instytucje odbywa się drogą meldunkową bez jakichkolwiek ograniczeń co do miejsca i ilości.

Powyżej wymienione kategorie aptek, wyłączając punkt a i c korzysztają z prawa publiczności (sprzedaży leków) nerówni z aptekami prywatnymi.

- e) Osoby prywatne na zasadzie uzyskania koncesji w myśl niniejszej ustawy.

Art. 12. Osoba fizyczna lub prawna, która otworzy aptekę, tem samem obowiązana jest do jej prowadzenia.

Art. 13. Koncesje na otworzenie i prowadzenie apteki (prywatnej) wydają państwowe władze administracyjne II instancji, a w mieście stoł. Warszawie Komisarz Rządu w porozumieniu z odnośnymi Izdami Aptekarskimi w drodze konkursu.

IV.

O koncesjach na apteki i sposobie ich udzielania.

Art. 14. Skreślić słowo „publiczną” w pierwszym wierszu.

Art. 15. Skreślić słowo „publicznej” w pierwszym i drugim wierszu.

Art. 16. W brzmieniu projektu rządowego.

Art. 17. Skreślić słowo „publicznej” w drugim wierszu.

Art. 18. Koncesja na otworzenie apteki nowej prywatnej może być udzielona tam, gdzie potrzeba mieszkańców tego wymaga, gdzie możliwość jej utrzymania wydaje się być zapewniona i gdzie otworzenie nowej apteki nie narazi innych, już istniejących aptek, na niemożność należytego ich utrzymania.

O tem, czy istnieją warunki konieczne dla otworzenia nowej apteki, decydują państwowe władze administracyjne i Izby Aptekarskie.

Art. 19. Koncesja na otworzenie nowej apteki prywatnej może być udzielona:

- a) na skutek złożonego przez osobę zainteresowaną podania o udzielenie koncesji,
- b) na skutek rozpisanego przez władze konkursu gdy uznaje potrzebę otwarcia apteki, a nikt nie ubiegał się o nią w danym osiedlu,
- c) koncesja na prowadzenie już istniejącej apteki może być udzielona tylko na tych samych zasadach, co i koncesja na otwarcie nowej apteki t. j. w drodze konkursu.

W przypadku, jeżeli chodzi o otworzenie nowej apteki, konkurs ten może być ogłoszony dopiero po stwierdzeniu potrzeby jej utworzenia i po wysłuchaniu opinii miejscowych władz komunalnych i właściwych Izb Aptekarskich.

Właścicielom sąsiednich aptek służy prawo zaskarżenia ogłoszenia konkursu na otwarcie nowej apteki do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem urzędu, ogłaszającego konkurs, w terminie 30-dniowym od daty jej ogłoszenia. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie apteki już istniejącej nie podlega zaskarżeniu.

Art. 20.

Art. 20. Koncesja na otwarcie, względnie prowadzenie apteki, może być udzielona tylko tym osobom, które:

- a) posiadają obywatelstwo polskie,
- b) posiadają tytuł aptekarza,
- c) korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich, wiedząc językiem polskim w mowie i piśmie,
- d) nie przerywały pracy w zawodzie farmaceutycznym dłużej niż na okres lat trzech, lub po takiej przerwie znowu w zawodzie tym niekrócej od roku jednego precują.

Jakie zajęcia mogą być uznane za pracę w zawodzie farmaceutycznym określi osobne rozporządzenie po zasięgnięciu opinii izb aptekarskich.

Ubiegać się o koncesję nie mogą:

- a) osoby, które nie uruchomiły apteki na podstawie innej poprzednio otrzymanej koncesji w terminie obowiązującym, jeżeli od chwili wygaśnięcia tego terminu nie upłynęło lat 5.
- b) emeryci, urzędnicy państwowi i oficerowie aptekarze.

Odmówić udzielenia koncesji na otwarcie nowej lub prowadzenie istniejącej już apteki osobom, posiadającym powyższe wymienione warunki, bez względu na prawo pierwszeństwa z tytułu ich kwalifikacji, można wtedy, kiedy:

- a) osoby te były karane sędownie za zbrodnie lub przestępstwa, lub b) okazały się one nie godne zaufania z powodu popełnionych w czasie pracy zawodowej poważnych uchybień, wskutek których mogło być narażone na niebezpieczeństwo życie, lub zdrowie ludzkie.

Odmowa udzielenia koncesji w tym wypadku może nastąpić nie inaczej, jak po wysłuchaniu opinii właściwej izby aptekarskiej. Przy wyborze z pośród kilku stających do konkursu kandydatów władza winna kierować się przedewszystkiem:

- a) latami służby w zawodzie farmaceutycznym od czasu wstąpienia na praktykę, wliczając służbę wojskową w armjach polskiej lub zaborczych do lat pracy zawodowej,
- b) stopniem posiadanego przez kandydata przygotowania fachowego zarówno naukowego jak i praktycznego w połączeniu z kwalifikacjami natury moralnej i etyki zawodowej.

Z pośród kandydatów, ubiegających się o otrzymanie koncesji na prowadzenie apteki już istniejącej pierwszeństwo do jej otrzymania przysługuje krewnemu zstępnemu w prostej linii, zmarłego poprzednio koncesjonariusza, o ile on odpowiada przepisom artykułu 20.

O wyniku konkursu powinny być zawiadomione wszystkie osoby, ubiegające się o koncesję.

Od orzeczeń, rozstrzygających konkurs, stający do niego mogą się odwoływać do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia.

Szczegółowe przepisy o sposobie ogłaszania i rozstrzygania konkursów, będą określone w drodze osobnej instrukcji po zasięgnięciu opinii izb aptekarskich.

Art. 22.

Art. 22. W brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w trzecim wierszu.

Art. 23.

Art. 23. Koncesja na prowadzenie apteki poza przypadkami, w innych artykułach wymienionymi, wygasza wskutek:

- a) dobrowolnego zrzeczenia się przez koncesjonariusza praw, z koncesji wynikających,

- b) utraty przez koncesjonariusza obywatelstwa polskiego,
- c) majątkowej upadłości koncesjonariusza,
- d) utraty przez koncesjonariusza, lub zawieszenia na mocy wyroku sądowego na czas dłuższy od jednego roku jego praw do wykonywania zawodu aptekarskiego, oraz w razie utraty przez koncesjonariusza na mocy takiegoż wyroku tytułu akademickiego,
- e) utraty przez koncesjonariusza praw do wykonywania zawodu aptekarskiego na mocy wyroku izby aptekarskiej (punkt e art. 125),
- f) śmierci koncesjonariusza.

Jeżeli jedno ze słubnych lub uprawnionych dzieci, pozostałych po śmierci koncesjonariusza poświęci się zawodowi farmaceutycznemu, dziecko to ma prawo do dalszego prowadzenia apteki na podstawie dawnej koncesji do czasu uzyskania uprawnień aptekarza, jednak nie dłużej niż do ukończenia 30-go roku życia. Pełnoletnim dzieciom i innym spadkobiercom służy prawo posiadania apteki na podstawie dawnej koncesji w przeciągu jednego roku od daty śmierci koncesjonariusza.

W razie śmierci koncesjonariusza przed uruchomieniem apteki, posiadana przez niego koncesja wygasa, bez prawa uruchomienia apteki nawet przez tych spadkobierców, którzy są uprawnieni, do prowadzenia apteki już otworzonej. Prawo dalszego prowadzenia apteki przez spadkobierców zmarłego koncesjonariusza na podstawie dawnej koncesji, zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, w niczem nie narusza przepisów prawa cywilnego, normujących dziedziczenie majątku, stanowiącego urządzenie i inwentarz aptekarski.

Art. 24.

Art. 24 Nikt nie może posiadać więcej niż jedną koncesję na prowadzenie apteki.

Posiadający już koncesję na prowadzenie apteki, może otrzymać koncesję na prowadzenie bądź otworzenie innej apteki nie inaczej, jak tylko pod warunkiem zrzeczenia się poprzedniej koncesji, w razie uzyskania nowej, oraz tylko w przypadku, kiedy na mocy poprzednio posiadanej koncesji prowadził aptekę nie krócej nad lat 5.

Zamiana koncesji między dwoma koncesjonariuszami jest niedozwolona.

Art. 25.

Art. 25 Posiadający aptekę nie może być równocześnie odpowiedzialnym zarządcą, ani dzierżawcą innej apteki.

O ile jeden z małżonków posiada koncesję na prowadzenie apteki, drugi małżonek nie może posiadać takiej koncesji, zarówno jak i być odpowiedzialnym zarządcą lub dzierżawcą innej apteki.

Art. 26.

Art. 26 W brzmieniu rządowym ze skreśleniem słowa „publicznej” w trzecim i czwartym wierszu.

Art. 27.

Art. 27 W brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publiczną” w drugim wierszu.

V.

O przenoszeniu i dzierżawieniu aptek publicznych.

Art. 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 i 35.

V.

O przenoszeniu i dzierżawieniu aptek.

Artykuły 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 i 35, w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem wyrazów „publicznej” w artykułach 28, wierszu drugim, 29 wierszu trzecim, 30 wierszu drugim, 32 w wierszu drugim, czwartym, dziewiętnastym, dwudziestym drugim i dwudziestym czwartym, w artykule 33 w wierszu pierwszym i w artykule 34 w wierszu pierwszym.

VI.

O uruchomieniu aptek publicznych i utrzym. ich w ruchu.

VI.

O uruchomieniu aptek i utrzymaniu ich w ruchu.

Art. 36, 37, 38, 39.

VII.

O filjach aptek publicznych.

Art. 40, 41, 42, 43.

Art. 44.

VIII.

Art. 45, 46, 47, 48, 49, 50.

Art. 51.

Art. 52.

Art. 53.

Art. 54.

IX.

O aptekach zakładowych.

X.

O nadzorze nad aptekami.

XI.

O fachowym personalu aptekarskim.

Art. 63.

Art. 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70.

XII.

O izbach aptekarskich.

Art. 71.

Art. 72.

Art. 73, 74.

Art. 36, 37, 38 i 39 w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w artykule 36 w wierszu pierwszym, w 38 w wierszu pierwszym słowa „publiczna”, w wierszu ósmym i jedenastym słowa „publicznej”, w artykule 39 słowa „publicznej” w wierszu trzecim.

VII.

O filjach aptek.

Art. 40, 41, 42, 43, w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w trzecim wierszu i ostatnim artykułu 40, słowa „publicznych”, słowa publicznej w drugim wierszu i dziewiątym artykułu 41, słowa „publicznej” w drugim wierszu 42 artykułu, I-szym wierszu 43 artykułu.

Art. 44 Skreślić całkowicie.

VIII.

Art. 45, 46, 47, 48, 49, w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w wierszu pierwszym artykułu 45, w wierszu pierwszym artykułu 46, w wierszu trzecim i czwartym artykułu 47, w wierszu pierwszym i piątym artykułu 48, w wierszu pierwszym artykułu 49, 50 artykuł w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem słowa „publicznej” w wierszu drugim i trzecim.

Art. 51 Aptekarze i asystenci aptekarscy za wykroczenia, popełnione przy wykonywanej przez nich pracy w aptekach, są osobiście odpowiedzialni dyscyplinarnie.

Art. 52 skreślić.

Art. 53 W razie zawieszenia w wykonywaniu pracy zawodowej aptekarza, względnie asystenta aptekarskiego, pracującego w aptece na podstawie umowy najmu osobistego, pracodawca od chwili zawieszenia zwolniony jest od obowiązku wypowiedzenia pracy w trzechmiesięcznym terminie.

Art. 54 W brzmieniu projektu rządowego.

IX.

Skreślić całkowicie.

X.

W brzmieniu projektu rządowego.

XI.

Art. 63 W brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem zdania końcowego w punkcie drugim „w czym nie mniej jak dwuletnią praktykę w aptece publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, w brzmieniu projektu rządowego.

XII.

Art. 71. W brzmieniu projektu rządowego.

Art. 72. Izbę Aptekarską tworzą wszyscy zamieszkali w jej okręgu aptekarze i asystenci aptekarscy, będący właścicielami, zarządzającymi lub pracownikami aptek społecznych i prywatnych danego okręgu, z wyjątkiem pozostających na służbie państwowej: cywilnej i wojskowej.

Rada Izby Aptekarskiej może przyjąć na członków Izby również aptekarzy, nieczynnych w zawodzie aptekarskim, o ile nie zajmują się innym zawodem.

Art. 73, 74. W brzmieniu projektu rządowego.

Art. 75.

Art. 75. Izby Aptekarskie obowiązane są prowadzić listę swych członków. Wszyscy aptekarze i asystenci aptekarscy obowiązani są nie później niż w 7 dni od chwili rozpoczęcia pracy zawodowej na obszarze jednej z Izb Aptekarskich, złożyć o tem pisemne zgłoszenie do właściwej Izby Aptekarskiej, przedstawiając równocześnie dowody, stwierdzające ich uprawnienia, oraz termin rozpoczęcia pracy.

Art. 76.

Art. 76. Wykreślenie z listy członków Izby Aptekarskiej następuje: (punkty a, b, c, d w brzmieniu projektu rządowego).

Art. 77.

Art. 77. Skreślić w drugim wierszu „lub asystentów”.

Art. 78.

Art. 78. w pun. d. skreślić w drugim wierszu „i asystentami aptekarskimi”.

Art. 79.

Art. 79. Radę Izby Aptekarskiej wybierają z pośród siebie wszyscy jej członkowie.

Rady poszczególnych Izb Aptekarskich liczyć będą po 20 członków, o ile liczba członków Izby nie przekracza 200.

W Izbach, obejmujących większą liczbę członków, liczba członków Rady powiększa się o jednego na każdych następnych 50. Równocześnie dokonywa się wyboru pięciu zastępców członków Rady Izby Aptekarskiej.

Art. 80.

Art. 80. Czynne prawo wyborcze do Rady Izby Aptekarskiej mają wszyscy aptekarze i asystenci aptekarscy, należący do Izby Aptekarskiej i zapisani na jej listę nie później, niż na 14 dni przed ogłoszeniem dnia wyborów.

Prawo biernego woboru do Rady Izby Aptekarskiej przysługuje tylko aptekarzom będącym jej członkami.

Mandaty członków Rady Izby Aptekarskiej trwają lat trzy.

Corocznie ustępuje trzecia część Rady, a mianowicie: w ciągu pierwszych dwóch lat przez losowanie, a następnie według starszeństwa wyboru.

Art.: 81, 82 do 106
włącznie.

Art. 81, 82 do 106 włącznie w brzmieniu projektu rządowego.

XIII.

XIII.

O sądach dyscyplinarnych.

Art. 107, 108, 109, 110.

Art. 111.

Art. 107, 108, 109, 110 w brzmieniu projektu rządowego.

Art. 111. Członków Sądu Dyscyplinarnego wybiera corocznie tajnym głosowaniem Rada właściwej Izby Aptekarskiej z pośród swego grona. Ustupujący członek sądu może być wybrany ponownie. Postanowieniu artykułu 86 niniejszej ustawy stosują się do członków Sądu i ich zastępców.

Art. 112, 113, do 142 włącznie.

Art. 112, 113 do 142 włącznie w brzmieniu projektu rządowego.

XIV.

XIV.

Przepisy ogólne.

Art. 143, 144, 145, 146, 147.

Art. 143, 144, 145, 146, 147 w brzmieniu projektu rządowego.

XV.

XV.

Przepisy przejściowe.

Art. 148.

Art. 149.

Art. 150.

Art. 148. W brzmieniu projektu rządowego.

Art. 149. Skreślić w wierszu drugim wyrazi: „pod względem pracy w aptekach”.

Art. 150. Punkty 1, 2 i 3 w brzmieniu projektu rządowego ze skreśleniem w punkcie pierwszym w wierszu dziewiętnastym słowa „publicznych”, w punkcie drugim w wierszu pierwszym słowa „publiczna”. Punkt 4 i 5 skreślić.

Punkt 6 w brzmieniu projektu rządowego.

Punkt 7 skreślić.

Punkt 8 i 9 w brzmieniu projektu rządowego.

Punkt 10 skreślić.

Punkt 11, 12, 13, 14, 15 w brzmieniu projektu rządowego.

Punkt 16, w przypadku, gdyby prowadzenie apteki na podstawie koncesji, wydanej wzamian za koncesję na aptekę homeopatyczną zagrażało ze względu na jej stanowisko egzystencji innych aptek poprzednio prowadzonych, właściwa władza, udzielając koncesji, w myśl przepisów punktu 12 i 15 niniejszego artykułu, winna wyznaczyć inne stanowisko apteki, jednak w tem samem osiedlu.

Punkt 17, 18, 19 i 20 skreślić.

Art. 151.

Art. 152*

Art. 151.

Art. 152.

Skreślić.

W brzmieniu projektu rządowego z dodaniem ustępu: Z dnem ogłoszenia niniejszej ustawy aptekarskiej wchodzi w życie ustawa kasy emerytalnej przy Naczelnej Izbie Aptekarskiej.

XVI.

Postanowienia karne.

Art. 153, 154.

Art. 155.

Art. 153, 154 w brzmieniu projektu rządowego.

Art. 155. Punkt 1, 2 i 3 w brzmieniu projektu rządowego,

Punkt 4, samowolnego porzucenia pracy w aptece w godzinach, w których praca ta obowiązywała z wyjątkiem akcji zbiorowej. Punkt 5 i końcowy ustęp w brzmieniu projektu rządowego.

Art. 156, 157.

Art. 156, 157 w brzmieniu projektu rządowego.

XVII.

Przepisy końcowe.

Art. 158, 159.

XVII.

Art. 158, 159 w brzmieniu projektu rządowego.

Odpis

memoriału, złożonego w sprawie Wydziału Aptecznego przez Zarz. Gł. Związku.

Do

ZARZĄDU KASY CHORYCH

m. st. Warszawy.

Niniejszym przedkładamy do rozpatrzenia memoriał w sprawie organizacji aptekarstwa w Kasie Chorych na podstawie uchwały I Zjazdu Farmaceutów-Pracowników Kas Chorych z dnia 30.XI.1924 r., zwołanego przez Zarząd Główny Zawzowego Farmaceutów-Pracowników Rzeczypospolitej Polskiej.

Kierując się dobrem ubezpieczonych i instytucji, czujemy się w obowiązku wskazać na jej niedomagania, które wywołują krytykę i niezadowolenie w oczekalniach ambulatoriów i aptek, a nawet znajdują swój odzwiek w prasie.

W miarę rozwoju Kasy Chorych powiększano i liczbę aptek. Obecnie zaopatrywanie ubezpieczonych w leki zajmuje jedną z najważniejszych pozycji w budżecie Kasy. Niedomagania w tym dziale winny zwrócić na siebie baczną uwagę Zarządu Kasy Chorych. Przedstawiają się zaś następująco.

1. Dział aptekarstwa od początku istnienia Kasy Chorych prowadzony jest chaotycznie i prymitywnie; nie postarano się odrazu o położenie podwalin mocnych, na których mógł się ten dział rozwinąć należycie i dodatnio.

a) wydział apteczny w ogólności, mając w zakresie swym składnicę apteczną, laboratorium chemiczno-farmaceutyczne, buchalterję i kontrolę oraz kierownictwo ogólne łącznie z nadzorem nad poszczególnymi aptekami, znajdując się w położeniu wadliwym, gdyż, ponosząc prawną odpowiedzialność za urządzenie i prowadzenie aptek, niema głosu decydującego w tych sprawach i wypełnia rozporządzenia osób niefachowych i prawnie nieodpowiedzialnych. Farmaceutycy-pracownicy w szczególności, odpowiedzialni za zarządzanie przez nich leki (pozbawia się ich nawet dyplomu) nie mają wpływu na fachowe i racjonalne urządzenie warsztatów pracy. Wydział Apteczny, pod którego nadzorem są tak skomplikowane działy, musi mieć własną, wyeliminowaną z ogólnego aparatu sprzężystą organizację dla otrzymania maksimum wydajności pracy.

b) sprawy personelu farmaceutycznego i warunków pracy, pomimo niejednokrotnych wystąpień pracowników aptek, dotychczas nie zostały rozstrzygnięte racjonalnie. Okoliczność ta powoduje narzekania liczne ubezpieczonych członków Kasy Chorych: straty materialne wskutek masowego odsyłania recept do aptek prywatnych i jednocześnie jest rzeczowym atur

tem dla właścicieli aptek prywatnych, usiłujących do-
wieść zbyteczność aptek Kasy Chorych.

c) konstataowano fakty, że personel farmaceu-
tyczny bądź na stanowiskach zwykłych pracowników,
bądź też na stanowiskach kierowniczych w wypadkach
niektórych jest nieodpowiedni: przez niezleżytę wy-
pełnianie swych obowiązków, jak również niewłaściwą
tętykę w stosunku do ubezpieczonych, obniża powa-
gę instytucji i zraża jej członków.

d) Kasa Chorych przepłaca sumy ogromne za
preparaty gotowe, których nie posiada, nie starając
się o urządzenie i rozszerzenie własnego laboratorium.

e) Kasa Chorych, nie mając wzorowo urządzo-
nego wydziału zakupów i składnicy, przepłaca również
za leki szeregowi pośredników, miast zapatrywać
się bezpośrednio u producentów.

f) lekospis kasowy nie obejmuje wszystkich na-
wet tanich środków, co wywołuje niezadowolenie i nie-
chęć ubezpieczonych.

g) obecne urządzenie aptek Kasy Chorych nie
odpowiada nawet elementarnym wymaganiom higieny
i techniki.

Rozstraszając powyższe stwierdzamy, iż przedłu-
żenie stanu obecnego spowodować może całkowitą
dezorganizację. Sprawy poruszone przez nas doma-
gają się:

1) wyeliminowania wydziału aptecznego z ogól-
nej administracji sanitarnej Kasy Chorych przez mianowanie naczelnego aptekarza, który byłby odpowie-
dzialny za prowadzenie swego działu tylko przed Za-
rządem i Dyrektorem Kasy Chorych z prawem refe-
rowania wszelkich spraw w zakresie aptekarstwa wcho-
dzących.

2) angażowania personelu farmaceutycznego przez
naczelnego aptekarza w ramach ustanowionych przez
niego etatów na zasadzie referencyj przedstawianych
przez Związek Zawodowy Farmaceutów-Pracowników,
czyznąc ten ostatni odpowiedzialnym za polecanych
pracowników.

Jesteśmy przeświadczeni, iż Zarząd Kasy Chorych,
mając na celu dobro ubezpieczonych, rozpatrzy przy-
chylnie i w jaknajkrótszym czasie, poruszone przez
nas sprawy.

Głosy czytelników.

Dochodowość aptek kasowych.

Im bliższa jest chwila, mająca ostatecznie w dro-
dze ustawodawczej zdecydować o istnieniu aptek spo-
łecznych, na całej linii przeciwnego obozu daje się za-
uważać energiczną akcję dążącą z całą konsekwencją
do zupełnego zdyskredytowania instytucji Kasy Chorych.
Z tych to więc prawdopodobnie pobudek nie omieszka-
ła i redakcja „Wiadomości Farmaceutycznych” spy-
nąć w jednym z ostatnich numerów swego pisma spo-
rą dozę argumentów, już tym razem wyraźnie wska-
żując na rzekome szkody, jakie nietylko społeczeństwu
ale i Ministerstwu Skarbu apteki Kas Ch. wyrządzają.

Nie mam zamiaru siłić się dziś na polemikę, któ-
ra — jak doświadczenie uczy — do niczego nie prowa-
dzi; jednakowoż będąc na tyle obywatelom lojalnym,
ze zawsze dobro swego kraju stawiam wyżej nad
względę osobiste, winieam zastanowić się poważnie
nad zrzutem, z jakim wystąpiła redakcja „Wiadomo-

ści Farmaceutycznych” w artykule pod tytułem: „Za-
kładanie aptek przez Kasy Chorych”.

Otóż zdaniem autora rzeczowego artykułu apteki
Kas Chorych rujną skarb, bowiem wolne są od wszel-
kich świadczeń, nie płacąc ani podatku dochodowego
ani akcyzy od spirytusu. Tak — istotnie — zarzut bar-
dzo poważny; pozwolił sobie jednak zapytać szanow-
nego autora o jedno: gdzie była redakcja „Wiadomo-
ści Farmaceutycznych”, kiedy w okresie naszej pań-
stwowej organizacji — w doby krwawych zmagają się
całego narodu z nawałą bolszewicką — niejedna z aptek
prywatnych na potęgę frymarczyła tym artykułem mo-
nopolu państwowemu, jakim był spirytus, którego ni-
gdzie dostać nie było można, lecz w aptece prywatnej
za dobre pieniądze — zawsze. Czy wówczas skarb na
takich operacjach p. p. aptekarzy zarabiał? Co robiła
redakcja „Wiadomości Farmaceutycznych”, gdy nie-
które apteki znajdujące się w pasie nadgranicznym
bez najmniejszego skrupułu tuczyły się na handlu
przemycaniami chemikaliami i to wówczas, gdy skarb
nie był w stanie utrzymać kursu marki, wydatki zaś
na szkolnictwo i armię musiał ograniczać? Kto więc
właściwie jest większym szkodnikiem dla państwa —
czy apteki Kas Chorych, czy też prywatne? A kto na-
tomtasi przynosi państwu więcej pożytku — czy apte-
ki Kas Chorych obsługiwane przez personel fachowy
od którego państwo otrzymuje dość poważne świad-
czenia w postaci podatków dochodowych, czy też ca-
ła masa aptek prywatnych, posługujących się wyłącz-
nie siłami technicznymi, z których skarb prawie ża-
dnych korzyści niema.

Redakcja „Wiadomości Farmaceutycznych” przy
najmniejszej sposobności — gdzie tylko może — szkaluje
apteki Kas Chorych, czego dowodem: zamieszczona
w jednym z numerów w „kronice” przedostatniego
numera uwaga, że — gdzieś tam, na posiedzeniu kon-
stytucyjnym — ubezpieczeni członkowie mieli wyrazić
żądawki Kasy Chorych wotum nieufności za to, iż
lekarstwa w danej instytucji są droższe od lekarstw
pobranych w prywatnych aptekach.

Doprawdy — fakt acryozuczalający, że tam gdzie —
apteki prywatne są takim ideałem, bo u nas w Za-
głębiu mniej pod tym względem jesteśmy szczęśliwi,
a jako dowód niech posłużą cyfry następujące:

1. Oto np. za 15 gramów (łyżka sto- łowa) oleju rycynowego przepisane go cho- remu dla członka Sosnowieckiej Kasy pry- watnej apteki liczą w rachunkach	12 groszy
Natomiast za ekspedycję, etykietkę, fia- szeczkę	44 „
razem	56 „
2. Za 100 gramów siemienia lnia nego 14 groszy za ekspedycję, etykietę i papierową torebkę 52 „	
razem	66 „
3. Za 10 gramów jodyny . . . . . 39 groszy Za ekspedycję . . . . . 4 „	
razem	83 „
4. Za 30 gramów rumianku . . . . . 12 groszy Za ekspedycję . . . . . 50 „	
razem	62 „

Najgodniejszymi jednak ogólnej uwagi są w ra-
chunkach takie pozycje:

Za 10 gramów kwasu borney (łyżka słotowa)	6 groszy
Za ekspedycję	47 "
razem	53 "
Za 20 gramów waty opatrunkowej (pacuszka)	28 groszy
Za ekspedycję (jaką?)	43 "
razem	71 "

Czyli, że w ostatnim wypadku pan właściciel apteki m. Sosnowca na jednym kilogramie waty, która go kosztuje 6 złotych, zarabia *dwadzieścia dziewięć złotych*, to jest około pięciuset procent.

Tak więc w świetle tych kilku suchych, lecz dość wymownych cyfr wygląda ideał aptek prywatnych.

W tak zwanej praktyce prywatnej, gdyby nawet lekarz przepisał pacjentowi czy to kwas borney, czy rumianek „czy też watę w formie recepty — to jest z szablono wym znacznikiem w nagłówku „Rp.“, nigdy apteka prywatna nie odważyłaby się policzyć nawet najzamożniejszemu klientowi 62 grosze za szczyptę rumianku, 53 grosze za łyżkę kwasu borney, o 71 groszy za paczkę waty, ale przecież instytucję społeczną można bezlitośnie eksploatować, szkalując ją zarazem ku uciesze tej części wysoce uspołecznionego ogółu, który gwoli swych wielce szlachetnych instynktów zawsze musi mieć kowca ofiarnego — tego swego konika, na którym jedzie.

H. Ornowski.

WŁADZE ZWIĄZKU.

SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO Z. Z. F. P.

Szllindenbuch Edward (prezes), Ruszczykowski August (I wiceprezes), Jakubowski Henryk (II wiceprezes), Lewaszkiewicz Alfred (skarbnik), Nałęcz Czesław (sekretarz), Cellermajer, Podrygalski, Otrębski i Dąbrowski.

SKŁAD KOMITETU WYKONAWCZEGO

Szllindenbuch Edward, Lewaszkiewicz Alfred i Nałęcz Czesław.

GŁÓWNA KOMISJA REWIZYJNA

Łopacki Wacław, Krupica Feliks i Piechocki Teofil.

ZARZĄDY ODDZIAŁÓW

Oddział Białostocki: Sienkiewicza 83 m. 6 WP. Berdowski, Berdowski Ignacy (prezes), Sokolski Leon (wiceprezes), Szostakowski Henryk (skarbnik), Bogucki Marjan (sekretarz).

Komisja Rewizyjna: Gabrylewicz Władysław, Ozder Rufin i Piórko Karol.

Oddział Częstochowski: ul. Jasnogórska 24. Składn. Apt. Kasy Chorych, WP. Kurkowski I.

Kurkowski Antoni (prezes), Zaniewski I. (wiceprezes), Dąbrowski Kazimierz (sekretarz), Gaczkowski (skarbnik), członkowie: Gąska, Meks, Ciołek, Dracowa i Sejmiński.

Komisja Rewizyjna: Klemczyńska St. i Sliwiński L.

Oddział Chełmski: Lubelska 92. WP. Morgensztern A.

Morgensztern Akiba (prezes), Szostakowski Henryk (skarbnik), Bogucki Marjan (sekretarz).

Oddział Grodzieński: Dominikańska 9. WP. A. Daszewicz.

Orański (prezes), Zarecki (wiceprezes), Umiński (sekretarz), Szeskin (skarbnik).

Komisja Rewizyjna: Lubicz, Rattner i Zarecka, **Oddział Górniczośląski:** apteka pod Orleni, WP. Lach. Szwarcer (prezes), Lach (sekretarz) i Risenfeld (skarbnik).

Oddział Krakowski: Mikołajska 2. II p. Urbański Stefan (prezes), Zyborski Mieczysław (wiceprezes), Szmorhun Jan (sekretarz), Zgrzebnicki Jan (zastępca sekretarza), Szwejkowski Bolesław (skarbnik), Zofja Radwańska, Marciniakiewicz Józef (bibliotekarz), Kowalczykówna Aniela (gospodarz lokalu).

Komisja Rewizyjna: Cwiertniowicz Jan, Imerglük Roman, Rosenbaum Henryk.

Oddział Kielecki: Rynek 17, apteka WP. Ząbek Szarkowski Józef (prezes), Ząbek Marjan (sekretarz), Czapińska Janina (skarbnik).

Komisja Rewizyjna: A. Klimczyk i K. Sikorski.

Oddział Kaliski: Kilińskiego 4, apteka. WP. Fink-Finowicki.

Mielczarski W. (prezes), Cz. Fink-Finowicki (sekretarz), Cyranowski J. (skarbnik), W. Chrzanowski i S. Piotrowski.

Komisja Rewizyjna: Goldhaar J. i Kwiecieński W.

Oddział Lubelski: Kowelska 16, apteka WP. Dackówna.

Kraczkiewicz Fr. (prezes), Dackówna M. (sekretarz), Malinowski, Dmowski i Wójcik.

Oddział Łódzki: Sienkiewicza 27.

Szllindenbuch Edward (prezes), Podrygalski Bronisław (wiceprezes), Brykalski Adam (skarbnik), Awęcki Gustaw (sekretarz), Grabowski Sylwester (gospodarz lokalu i bibliotekarz), Kłis Zygmunt, Zelazowski Antoni i Sulimierski Jerzy.

Komisja Rewizyjna: Kotynia Aleksander, Pianko Jan, Rogowski Michał.

Oddział Warszawski: Bracka 18 m. 30.

Jankiewicz Zygmunt (prezes), Hrobowski Stanisław (wiceprezes), Włoszczowski Stanisław (sekretarz), Jakubowski Henryk (skarbnik), Rabinowicz Józef (gospodarz lokalu i bibliotekarz), Kłis Zygmunt, Zelazowski Antoni i Sulimierski Jerzy.

Komisja Rewizyjna: Pęsyński Adam, Tomaszewski Bronisław, Rogulski Mieczysław, Bieganski, (zastępca).

Oddział Włocławski: Apteka Powiatowej Kasy Chorych, WP. Szczygłowski.

Szczygłowski Adam (prezes), Łukszys Piotr (wiceprezes i skarbnik), Eliżanowski Zbigniew (sekretarz). Komisja Rewizyjna: Wąsowska Irena, Czapliski Ludwik.

Oddział Zagłębia Dąbrowskiego: Wawel 3. — Apteka Centr. Pow. Kasy Chorych. (Sosnowiec).

Żywno (prezes), Otrębski (wiceprezes), Piotrowski (sekretarz), Mazurkiewicz (skarbnik), Pacyna, Zawadzki, Weber, Nowicki i Kulesza.

Oddział Lwowski: Mikołaja 15. Sandner — (prezes), Krajewski (wiceprezes), Staniszek (sekretarz), Ziełński (skarbnik), Cellermajer, Bógucki, Friedman, Fruchtmann, Gurgutówna, Reichensztein, Szlicki, Ways, Apfelbaum, Petryszyn.

Komisja Rewizyjna: Jezierski, Messuta, Stein.

Oddział Radomski: Świeża 1, apteka Kasy Chorych. Kański Ignacy (prezes), Stepien Stanisław (sekretarz), Szulc Henryk (skarbnik).

Komisja Rewizyjna: Huszno Jan, Bruśnicki Józef.

Oddział Wileński: Mickiewicza 10, apteka WP. Smoliński. Smoliński B. (prezes), Tarasiewicz Rufin (sekretarz), Bobrowski Aleksander (skarbnik).

Oddziały Poznańskie i Baranowski nie zostały umieszczone z powodu nieotrzymania danych.

Nowa praca w zakresie toksykologii roślinnej.

W „Toksykologii roślinnej krajowej” („Toxicologie végétale indigène”), książce obfitującej w rysunki A Marchadier i A. Gonjon w sposób jasny i przejrzysty podają cały szereg wiadomości, mogących zainteresować badaczy roślin trujących.

Prócz opisu rośliny i trucizny, którą ona zawiera dowiadujemy się z tej pracy o postępek toksykologii. Między innymi mówi się tu o tem, w jaki sposób powstają w roślinie trucizny i w jakich organach są one rozmieszczone.

Zaznaczony jest tu również silny wpływ bodźców fizycznych (gleba, uprawa, nawożenie i t. d.) na rozwój, modyfikacje i na zwiększenie lub zmniejszenie zawartości trucizn w roślinach toksycznych, które dotąd rozpatrywane były jako rosnące dziko. Poza tem Marchadier i Gonjon wykazują korzyści jakie, prócz specjalistów, osiągnąć mogą weterynarze, rolnicy a w szczególności hodowcy zwierząt domowych, zajmując się z rozmieszczeniem i właściwościami roślin trujących danego kraju.

Wzmiankowana przez nas praca uczonych francuskich dzieli rośliny trujące na obfitującą w alkaloidy, na zawierające glikozydy, na takie, w których skład wchodzi olejki eteryczne, na zawierające kwasy i na takie, z których się otrzymuje mało dotąd znane pierwiastki trujące.

Jeden rozdział tej książki jest specjalnie poświęcony toksynom roślinnym i tu się widzi jak mało jest dotąd opracowany ten tak ważny dział wiedzy farmaceutycznej.

(Journ. Pł., et ch.)

Z prasy zawodowej.

Otrzymałmy Nr. 1 „Sprawy Ubezpieczeń Społecznych”, organ Związku Pracowników Kas Chorych i Instytucji Ubezpieczeń Społecznych Rzeczypospolitej

Polskiej. Pismo redagowane barwnie i żywo winno znaleźć się w ręku każdego pracownika Kasy Chorych, interesującego się rozwojem tak ważnych placówek społecznych. W wydawnictwie tem znajdujemy też artykuły, poświęcone sprawie aptek kasowych.

W kilku słowach autor lapidarnie odsłania sprężyny walki z aptekami Kas Chorych, którą od początku powstania Kas Chorych, prowadzą właściciele prywatnych aptek.

Oto wyjątek z tegoż artykułu: „i w rozwiniętej antykasowej kampanji organizacje ich (właścicieli aptek. *Red.*), wydawnictwa i poszczególne „magistry farmacji” nie wybierali, zaiste, w środkach.

Zadnym nie gardzono, żadnego się nie wstydzono, każdego się imano, byle zleniawidzone apteki-konkurentki w społeczeństwie zohydzić; w ubezpieczonych posiać ku nim nieufność, skierować na nie argusowe oczy czynników właściwych.

A ty nczasem, pomimo tych herodowych grmów, apteki społeczne rozwijają się i prosperują coraz lepiej, coraz sprawniej.

Oto, np. Warszawską Kasę Chorych w 1921 roku wydała 641.648 recept, w 1922 roku — 1.148.907, w 1923 r. — 1.775.259, w 1924 r. — około 2 i pół miliona.

I pomyśleć jeno, jakimby tu wartkim strumykiem spłynęło złoto do kieszeni zw. aptekarzy! Z tych miliona recept, w jednej tylko Kasie przyrządzonych, iieżyby dało wycisnąć wszystko osładzającego eliksiru!”

No, i czy te wstrętne Kasy Chorych, to nie są bolszewickie, socjalistyczne wymysły?

Ruch związkowy.

Kursy przygotowawcze do egzaminu na stopień pomocnika rozpoczną się z dn. 3 marca r. b. Wykłady odbywać się będą codziennie w lokalu Związku Z. Z. F. P., Warszawa, Bracka 18 — 30.

Zapisy przyjmować będzie, począwszy od 1-go lutego r. b., kancelarja Związku z godz. biurowych od 9 r. do 3 pp.

Kwalifikacje wymagane: 2-letnia praktyka i świadectwo maturalne lub 3-letnia praktyka i świadectwo z ukończenia 6 kl. gimn.

Dnia 10-go stycznia 1925 r. na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie uzyskali stopień magistra farmacji:

Gellerówna Karolina
Hescheles Maurycy
Kabsziński Marjan
Kalicki Antoni
Kordzik Stanisław
Majcherski Stanisław
Nitribit Roman
Pohorillesówna Franciszka
Seret Izak
Szapu Gerszon.

Inj. Triplex I, II, III,
Gessner

(Arsen, fosfor, strychnina)

Inj. Ferrophag I, II, III,
Gessner

(Arsen, fosfor, żelazo)

Inj. Aresenophag
Gessner

*pudełko zawiera 36 ampulek sterylizowa-
nych z (Natr. arsenic) po 3 amp. 0.005
0.01 — 0.125 — 0.0175 — 0.20 — 0.0225 0.0250
0.03 — 0.0325 — 0.035*

Inj. Bismuthi
citrici, 005

Inj. Bismuthi-
Jodo - Chinin.

**DRAGES
CHLOROPHYLI COMP.**

*zawierają około 0.05 chlorofila, świeżo otrzy-
manego z liści, niezbędną minimalną ilość
żelaza i fosforu.*

Gessner

Zastosowanie: *We wszystkich po-
trebach zastosowania żelaza, w stanach
ogólnego wyczerpania organizmu, a przede-
wszystkiem przy anemji, blednicy i białac-
zce jednym słowem, tam, gdzie niezbędna
jest szybkie powiększenie ilości czerwonych
ciałek krwi.*

POLECA APTEKA MAG. FARM.

Jana GESSNERA

w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 11.

NEO-FOSFATYNA

**WYBÓR KRAJOWY
WARSZAWA**

ODWZEWY ŚRODEK DLA DZIECI **Apteka Dr. K. WENDY**

**Laboratorium Chemiczno-Bakterjologiczne Zw. Zaw. Farm. Prac. w Rzecz. Polskiej pod
kierunkiem Doktora med. Strozeckiego**

wykonywuje wszelkiego rodzaju analizy do celów diagnostyki lekarskiej. Czynne codziennie od godz. 9 rano do 3 g pop.
Po mat. rzał do badań na zamówienie telefoniczne laboratorium wysła specjalnego odbiorcę w Warszawie bezpłatnie Analizy
wykonują się w ciągu doby

Adres: Warszawa, Bracka 18 m. 30 Telef. 156-30.

WALKA

TYGODNIK: Polityczny, Społeczny, Literacki

POD REDAKCJĄ:

Tadeusza Wieniawy-Długoszowskiego

WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa. Piękna 33 m. 40.

Warunki prenumery: miesięcznie 1 zł. w kraju, 2 zł. zagranicą.

Fabryka Chemiczna Gedeon Richter Sp. Akc.

BUDAPESZT X.

BISMOSALVAN

(10% ZAWIESINA JODKU CHININO-BISMUTOWEGO)

Glanduitrin,
Thyroideae,
Extr. testiculi,
Extr. ovarii,

Jodlecithin,
Bromlecithin,
Kalmopyrin,
Hydropyryn.

HYPEROI (Dwutlenek wodoru w postaci stałej).

Jeneralni Przedstawiciele na Polskę:
Hurtownia Hemikalji

BRACIA CZYŻ Warszawa,
Mylna 11-a.